

XXXVIII Międzynarodowy Festiwal Hajnowskie Dni Muzyki Cerkiewnej

Najważniejsze wydarzenie kulturalno – religijne w regionie, święto chrześcijańskiej muzyki, łączące kultury i narodowości ponad geograficznymi granicami. XXXVIII Międzynarodowy Festiwal Hajnowskie Dni Muzyki Cerkiewnej po raz kolejny zgromadził znakomite chóry, miłośników sakralnej muzyki z kraju i zagranicy.

W maju, kiedy przyroda bujnie odradza się z zimowego snu, a świat przepełnia radość z powodu Zmartwychwstania Chrystusa, Sobór Św. Trójcy w Hajnówce wypełnia śpiew. Pełnen patosu i pasji, przenika głęboko do zakamarków ludzkiej duszy, wywołując to „coś” – drżenie rąk, gęsią skórkę, euforię, wzniosłość, zadumę... I tak od 38 lat. *Muzyka cerkiewna w sposób szczególny dotyka naszej duszy, uświęca nasze uczucia i nadaje modlitewny nastrój – stąd wynika nasza radość duchowa. [...] Jest to swoista Ewangelia, niewymagająca żadnego tłumaczenia, dlatego też możemy zrozumieć dlaczego śpiew cerkiewny jest tak przejmujący i podświadomie oddziałuje na całą naturę człowieka. Posiada on właściwości terapeutyczne i kojące, pomaga w odnalezieniu duchowej równowagi i wprowadza w nastrój modlitewny. Prowadzi duszę ku ciątu do pełnej harmonii zmysłów, pomaga zwrócić się do Boga, skłania do wzajemnej miłości i jedności – z tym przesłaniem zwrócił się do uczestników inauguracji XXXVIII Międzynarodowego Festiwalu Hajnowskie Dni Muzyki Cerkiewnej Zwierzchnik Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego Jego Eminencja Wielce Błogosławiony Sawa, prawosławny Metropolita Warszawski i całej Polski. List Jego Eminencji odczytał Biskup Hajnowski Paweł. Metropolita podkreślił rolę śpiewu cerkiewnego: *Śpiew jest swoistym balsamem kojącym obolałą duszę człowieka. W tym miejscu pozwolę sobie przypomnieć słowa św. Prokulusa, które brzmią: „Śpiew likwiduje zmartwienie duszy, wyrwa z korzeniami przygnębienie, usuwa niepokój, uśmierza ból, leczy zbędne troski, prostuje tych, których doświadczyły problemy życiowe, grzeszników skłania do nawrócenia, wzbudza pobożność, wprowadza ład w państwie, klasztorom dodaje mocy, uczy łagodności, umacnia miłość bliźniego, podnosi ku niebu, uświęca kapłanów, wypędza Szatana, wprowadza w Boże tajemnice”. Śpiew cerkiewny jest wielkim skarbem prawosławia. Przekazujemy go nowym pokoleniom, bowiem śpiew cerkiewny jest świadectwem naszego życia duchowego, żyjemy i on żyć będzie, bowiem jest głosem samego Boga w nas, ludziach. Każda jego nuta jest jak boskie tchnienie, każdy utwór śpiewany w tej świątyni to symfonia chrystusowego zwycięstwa dobra nad złem.**

Wielką wartość duchową Festiwalu, zawierającym w sobie pierwiastek sacrum podkreślali także uczestnicy uroczystości, którzy zabrali głos. Festiwal uświetniło wielu znamienitych gości m.in.: Ambasador Republiki Białoruś Władimir Cuszew, Konsul Generalny Republiki Białoruś w Białymstoku Alla Fedorova, Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Adam Kwiatkowski, Europoseł prof. Karol Karski, Konsul Honorowy Bośni i Hercegowiny Stanisław Łuniewski, parlamentarzyści: Kazimierz Baszko, Tomasz Cimoszewicz, Krzysztof Jurgiel, Robert Tyszkiewicz, Urszula Paśławska, Dariusz Piontkowski i Jacek Protas. Obecni byli także: Wojewoda Podlaski Bohdan Józef Paszkowski, Wicemarszałek Województwa Podlaskiego Stanisław Derehajło, Członek Zarządu Marek Malinowski a także radni sejmiku województwa – Mikołaj Janowski i Igor Łukaszuk oraz przedstawiciele Powiatu Częstochowskiego ze Starostą Krzysztofem Smelą. Uroczystość zaszczyli duchowni obu kościołów, w szczególności: Biskup Hajnowski Paweł, Jego Ekscelencja Arcybiskup Bielski Grzegorz, Jego Ekscelencja Biskup Siemiatycki Warsonofiusz, w imieniu Biskupa Diecezji Drohiczyńskiej Ks. bp prof. dr hab. Tadeusza Pikusa, podczas Festiwalu byli obecni Dziekan Zbigniew Niemyjski i Zastępca dziekana ks. Józef Poskrobko. Ponadto obecni byli: radni powiatu i radni gmin, przedstawiciele lokalnych samorządów i podległych im jednostek organizacyjnych, Regionalny Dyrektor Lasów Państwowych Andrzej Józef Nowak, Rektor Politechniki Białostockiej prof. dr hab. inż. Lech Dzienis, przedstawiciele służb mundurowych: wojska, policji, straży granicznej, straży pożarnej, sponsorzy Festiwalu oraz mieszkańcy regionu.

Tradycyjnie w trakcie Festiwalu zostały wręczone również Nagrody im. Księcia Konstantego Ostrońskiego. Nagrody przyznawane są od 1989 r. za wybitne osiągnięcia w dziedzinie rozwoju teologii, myśli oraz kultury prawosławnej, a także za działania na rzecz pojednania chrześcijan. Laureatami tegorocznej edycji 30. edycji Nagrody zostali: Arcybiskup Tirany Durres i całej Albanii Anastasios Yannoulatos, ks. Michael Quenot, prawosławny duchowny ze Szwajcarii, znawca ikony, prof. Andrzej Romanowski, polonista i publicysta, Jan

Smyk, dziennikarz Polskiego Radia i społeczny działacz oraz Stowarzyszenie Ukraińskich Prawosławnych Dziennikarzy.

Festiwal zainaugurował Chór metropolitalny okręgu Rosyjskiej Prawosławnej Cerkwi w Republice Kazachstanu Ałma - Ata z Kazachstanu. A to był dopiero przedsmak - przez trzy dni w Soborze św. Trójcy w Hajnówce (od środy (08.05) do piątku (10.05)) przestrzeń świątyni wypełniały wzniosłe pieśni chóralne. Przed publicznością i jury zaprezentowało się 27 chórów m.in. z Polski, Białorusi, Litwy, Łotwy, Finlandii, Rosji, Niemiec, Rumunii, Serbii, Macedonii, Czarnogóry, Ukrainy i Kazachstanu. Udział w przesłuchaniach konkursowych była prawdziwą uczcą dla duszy, której piękna muzyczna oprawa przeniosła w zupełnie inny świat - świat sztuki, piękna, głębokiej wiary. Niepowtarzalny klimat towarzyszył także koncertowi plenerowemu w Ośrodku „Jagiellońskie” w Białowieży (10.05). Tu, w puszczańskiej scenerii, w blasku gwiazd i świec odbyła się muzyczna uczta folklorystyczna - chóry z Litwy, Serbii, Polski i Rosji zaprezentowały kulturę swojego kraju, ujętą w folkowych taktach.

Z bogactwem muzycznych form mieli okazję zapoznać się także mieszkańcy regionu oraz z Polski, podczas koncertów towarzyszących w miejscowościach z terenu Powiatu Hajnowskiego oraz w Bielsku Podlaskim, Białymstoku, Łosicach, Mielniku, Krakowie, Warszawie. W nastrój Festiwalu wprowadziły także liczne wystawy: wystawa „Obrazy usłyszane w Cerkwi”, wystawa Muzyka Cerkiewna na winylach, „Nostalgia krzyży” - wystawa fotografii Grzegorza Pietraszka i Jerzego Wójcika, „Rytmy - sacrum i przyroda” - wystawa fotografii Anny Radziukiewicz, wystawa fotograficzna 10 lat pielgrzymowania do Zwierek, wystawa malarstwa Joanny Kiersnowskiej.

Po przesłuchaniu 27 chórów w minionym tygodniu z Europy i Azji, jury w składzie:

prof. dr hab. Włodzimierz Wołoskiuk - przewodniczący

- prof. dr hab. Grzegorz Pecka
- ks. dr Alexandrel Barnea
- Oleg Owczennikow
- Aleksandrs Brandaws
- ks. Protodiakon Bazyli Dubec
- mgr Ireneusz Ławreszuk
- ks. dr Dmitryi Bołgarskij
- ks. dr Anatolij Nienartowicz,

przyznało następujące nagrody i wyróżnienia:

W kategorii chórów parafialnych wiejskich:

II miejsce Chór Parafii Opieki Matki Bożej w Dubiczach Cerkiewnych (Polska) - Dyrygent Anna Antoniuk

I miejsce Chór Parafii Prawosławnej Wniebowstąpienia Pańskiego w Orzeszkowie (Polska)- Ewa Surel

W kategorii chórów parafialnych miejskich:

Wyróżnienie Arcybiskupi Chór Monasteru Św. Ducha, Wilno (Litwa)- Dyrygent Tatiana Skoworodko

III miejsce ex aequo Zespół Wokalny „Cantus Delicium”, Pyrzyce (Polska) Dyrygent Tomasz Szutkowski

III miejsce ex aequo Chór Angelos Parafii Prawosławnej św. Ducha w Białymstoku (Polska) Dyrygent Ireneusz Ławreszuk

II miejsce Chór Parafii Świętych Cyryla i Metodego w Wołkowysku (Białoruś) Dyrygent Jelena Juzva

I miejsca Fiński Prawosławny Chór Kameralny, Helsinki (Finlandia) Dyrygent Irina Tchervinskij- Matsi

W kategorii chórów dziecięco - młodzieżowych:

III miejsce Chór Dziecięco-Młodzieżowy Parafii Hagia Sophia w Białymstoku (Polska) Dyrygent Adam Tokajuk

II miejsce Chór Dziecięcy Soboru Św. Trójcy, Hajnówka (Polska) Dyrygent Justyna Marczuk

I miejsce Dziecięco-Młodzieżowy Chór „Wstriecha”, Mińsk (Białoruś) Dyrygent Ludmiła Litoszyk

W kategorii chórów akademickich :

III miejsce Chór Studentów przy Prawosławnym Ośrodku Szkoleniowym, Smoleńsk (Rosja) Dyrygent Ihumenia Jelisavieta (Kisielova)

II miejsce Męski Chór Sankt- Petersburgskiej Akademii Duchownej (Rosja) Dyrygent Maksim Kalinin

I miejsce Chór Kameralny „Crescendo”, Krzywy Róg (Ukraina) Dyrygent Wiktoria Siergiejeva

W kategorii chórów innych :

III miejsce ex aequo Chór „Bracia Baruch”, Belgradu (Serbia) Dyrygent Stefan Zekić
III miejsce ex aequo Chór „Jedinstvo” Kotor (Czarnogóra) ks. diakon Mikhajło Lazarewić
II miejsce Zespół Wokalny „Świrel”, Mińsk (Białoruś) Dyrygent Swietłana Kuncewicz
I miejsce Męski Chór Logos, Ryga (Łotwa) Dyrygent o. Ioann Szenrok

GRAND PRIX Chór Kijowskiej Akademii Duchownej (Ukraina) Dyrygent Ks. Archimandryta Roman Podłubniak

Ponadto Jury przyznało wyróżnienia:

za kultywowanie muzyki cerkiewnej – Zespołowi Wokalnemu „Capella Russica”, Berlin (Niemcy) Dyrygent Irina Brockert- Aristova

Za rozpowszechnianie tradycji śpiewu cerkiewnego Chórowi „Majowy Kwiat”, Mińsk (Białoruś) Dyrygent Lilia Simańczuk

W sobotę 11 maja tygodniowe spotkania z chóralną, chrześcijańską muzyką oraz barwnym folklorem zwieńczył koncert galowy w Soborze św. Trójcy w Hajnówce oraz Hagia Sophia w Białymstoku.

Festiwal Hajnowskie Dni Muzyki Cerkiewnej to perła wśród festiwali i eventów jakie mają miejsce w regionie. To wizytówka nie tylko Powiatu Hajnowskiego ale całego Podlasia – Festiwal przywołuje wyjątkowość naszej ziemi, na którą składają się wielokulturowość, szacunek do tradycji a jednocześnie otwartość na inne kultury. Jestem pod dużym wrażeniem wysokiego poziomu Festiwalu za sprawą pracy organizatorów oraz artystów, którzy wzięli udział w koncertach. Cieszę się, że Powiat Hajnowski jest częścią tak ważnego dla regionu przedsięwzięcia, jakim jest Festiwal Hajnowskie Dni Muzyki Cerkiewnej – mówi Starosta Hajnowski Andrzej Skiepmo. [decyzją Zarządu Powiatu z lutego 2019 r. XXXVIII Międzynarodowy Festiwal Hajnowskie Dni Muzyki Cerkiewnej otrzymał dofinansowanie w ramach dotacji na realizację zadań publicznych należących do Powiatu Hajnowskiego w sferze kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego, kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i promocji powiatu, przyp. red.]

Festiwal Hajnowskie Dni Muzyki Cerkiewnej to największe przedsięwzięcie kulturalne organizowane w Hajnówce. Za tą tezą przemawia międzynarodowy charakter festiwalu, który takim jest nie tylko w sensie geograficznym ale przede wszystkim – kulturalnym. Jest to bowiem festiwal, który pokazuje, że kultura jest w stanie zatrzeć tysięcznokilometrowe granice, zaś narodowe i etniczne pochodzenie przestaje mieć znaczenie.

Organizatorami Hajnowskich Dni muzyki Cerkiewnej z błogosławieństwa Jego Eminencji Wielce Błogosławionego SAWY Metropolity Warszawskiego i Całej Polski są powołany przez Jego Eminencję Społeczny Komitet Organizacyjny oraz Stowarzyszenie „Miłośnicy Muzyki Cerkiewnej”. Honorowy patronat nad Festiwalem objął Prezydent RP Andrzej Duda.

Więcej na stronie: www.festiwal.cerkiew.pl

Katarzyna Miszczuk

Galeria - Koncert Galowy